

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Børnehuset Lervangen

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Midt

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: 24.09.2021

DELTAGERE: Pia K. Hansen (pædagog i børnehaven), Gitte T. Laursen (pædagogisk leder), repræsentant fra forældrerådet, Maj-Britt Skovgaard (referent, BFU) (Afbud: Bente Devantie)

KONSULENT: Anna Plovbøl Pedersen (BFU)

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	7
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	8
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	8
Opsamling + aftaler fremadrettet	11

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

Børnehuset Lervangen er med egne ord i gang med en kulturforandring, hvor der fokuseres på at skabe sammenhæng mellem institutionens huse. Der har været udskiftning i både ledelse og personalegruppe og der arbejdes på at skabe gode relationer og fagligt fællesskab på tværs af stuerne. Forældrerepræsentanten fortæller, at det er tydeligt, at der er kommet mere "lys i øjnene" på personalet og mere ro omkring børnene.

Lederen beskriver, at det kræver ledelse tæt på at få skabt en kulturforandring og ligeledes sikre, at der fagligt arbejdes i den samme retning. Der er fokus på at sikre, at nye medarbejdere bliver klædt godt på til arbejdet i Lervangen: det gøres blandt andet ved at alle tilbydes uddannelse indenfor NPRP og ligeledes ved brug af mentorsamtaler.

Børnehuset Lervangen arbejder med PDE-modellen og Fri-modellen, som grundlag for deres arbejde med evaluering. Denne model sikrer, at der skabes mål, der er mulige at evaluere på. Der beskriver hvordan de arbejder med at gøre målene målbare og med udgangspunkt i deres aktuelle praksis; det kan eksempelvis en overgang, der bliver svær for børnene. Modellen tager udgangspunkt i børnene og det tydeliggøres hvordan arbejdet med det enkelte barn eller børnegruppen kan understøttes ift. målet. Både ledelse og personale oplever, at modellen er meningsfuld at arbejde med.

Der evalueres løbende på både stuer og på p-møder med afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan samt den fælles faglige forståelse, der er fælles for hele dagtilbud Midt (NPRP – Neuropsykologisk relationel pædagogik)

Der gives udtryk for, at NPRP er blevet en naturlig del af både personale og ledelse. For Gitte er det som leder vigtigt at være tæt på praksis, at yde sparring og at hjælpe med at "sætte barren" på et realistisk niveau. Hun italesætter det hun ser overfor personalet og spørger nysgerrigt ind til det.

I forhold til arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan, beskrives der et fokus på det pædagogiske grundlag og arbejdet med eksempelvis læringsmiljøerne. Pædagogen beskriver hvordan de laver justeringer for at sikre alle børns deltagelsesmuligheder. Der beskrives endvidere, at der er et stort ejerskab for dagtilbuddets styrkede pædagogiske læreplan og det er tydeligt hvad der forventes af en som medarbejder, i forhold til den pædagogiske retning. Den styrkede pædagogiske læreplan er lavet sådan at: "det, der står, er det, vi gør". Det pædagogiske grundlag er foldet ud i læreplanen og de forskellige temaer udspringer sig herfra.

Børn i udsatte positioner

I Børnehuset Lervangen er det vigtigt at "have hjerte for alle børn", at ville dem og være nysgerrige på dem. Der tages ikke udgangspunkt i børnenes alder, men i deres udviklingsniveau/udviklingsalder, hvorfra der arbejdes med nærmeste udviklingszone.

Der skabes strukturerede overgange, hvor der tages individuelle hensyn. Dette betyder genkendelighed og ro for børnene. Både børn og voksne finder tryghed i, at alle ved hvad de skal og hvad de kan forvente.

Det bemærkes fra forældrerepræsentanten, at huset tidligere bar præg af larm og kaos, men at der nu opleves en rolig atmosfære.

Det har i vuggestuen været en succes at lege med sæbebobler med de børn, der har det svært ift. tilknytning – en leg, hvor der skabes øjenkontakt. Forældrene er blevet introduceret for legen og har fået sæbebobler med hjem, så legen også har kunnet foregå i familien. Efter at have brugt sæbeboblerne derhjemme, kom en far til personalet og fortalte, at hans hjerte smeltede, fordi han havde fået et helt særligt blik fra sit barn.

Der har igennem Nordbysekretariatet været arrangeret familiedage. Dette var for nogle af Børnehuset Lervangens forældre grænseoverskridende og man valgte derfor at arrangere familiedage institutionen i stedet. Hver 14. dag kommer fire forældrepar i institutionen og introduceres til f.eks. dialogisk læsning eller NPU. Familierne laver efterfølgende mad og spiser sammen. Lederen beskriver at de som institution har en vigtig rolle i at få understøttet dannelsen af netværk mellem forældrene.

Der er et godt samarbejde med både PPR-psykolog og tosprogskonsulent.

Sammenhænge

Der er et tæt samarbejde mellem vuggestuen og børnehaven, hvilket er essentielt for at sikre en god og tryk overgang. Der er fælles faglig sparring for personalet i hele huset, hvilket er med til at understøtte den tidligere nævnte kulturforandring. Personalet i børnehaven ved på den måde hvordan der er blevet arbejdet med det enkelte barn i vuggestuen og fortsætter dette arbejde. Målet er at sikre, at barnet og forældrene kommer til at opleve så lille en forandring som mulig.

Det samme gør sig gældende i overgangen til skolen, hvor skolen tidligt inddrages ift. problematikker omkring det enkelte barn. Skolen bliver inviteret på besøg i børnehaven, inden de modtager børnehavens børn. Der laves overleveringskemaer på de børn, som skal starte i skole. Lervangen sender primært børn til Hobrovejens Skole og Vestervangskolen. Der er bevidsthed om, at det kræver en særlig indsats, at få skabt en god og tryk overgang for børnene generelt, og særligt for børn i udsatte positioner.

Forældresamarbejde

Det udtrykkes, at forældrene har medansvar ift. børnefællesskaberne. Personalet forsøger at få forældrene til at se, at der er mange behov, der skal tilgodeses i fællesskabet. Pædagoger kommer med flere eksempler, som viser hvordan de arbejder med at tilgode flere interesser – dog med fokus på børnenes behov som det primære.

Forældrerepræsentanten oplever, at der er en god dialog med både ledelse og personale. Behovet for at tale med personalet kan ofte dækkes ifm. at børnene afleveres/hentes. Hvis der i disse situationer ikke er tid, aftales der gerne et andet tidspunkt for en samtale.

Institutionen vægter et godt og ærligt samarbejde med forældrene, hvor der også kan tales om de ting som kan være svære. Lederen beskriver at der er en stor diversitet i forældrene gruppen og de møder forældrene lige som børnene; indenfor nærmeste udviklingszone. Behovene og ressourcerne hos forældrene kan være meget forskellige.

Det har grundet Covid-19 ikke været muligt at afholde arrangementer, hvor forældrene samles. Der bliver i starten af 2022 af holdt et forældremøde, som bliver det første med den nye ledelse og personalegruppe. Det overvejes i øjeblikket hvordan dette møde arrangeres bedst muligt.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

Der udtrykkes fra både leder, pædagog og forældrerepræsentant stor tilfredshed med, at der ifølge ITERS- og ECERS scores højt på det relationelle arbejde med børnene samt, at miljøet vurderes varmt og trygt.

Børnehuset Lervangen har siden tilbagemeldingen haft opmærksomhed omkring interessecentre og har lavet handleplaner herpå.

Børnehaven: vil etablere interessecentre, der understøtter rollelege og som indbyder børnene med inspirerende legemiljøer.

Vuggestuen: vil etablere interessecentre, hvor fokus er rammesætning af læringsmiljøet, der tydeligt viser hvad man kan de forskellige steder.

I både børnehaven og vuggestuen vil der rettes opmærksomhed omkring det sproglige læringsmiljø.

Institutionen beskriver en optagethed af begrebet tilgængelighed og den i den forbindelse opleves, at flere børn skal guides ift. hvordan ting og materialer skal anvendes hensigtsmæssigt. De kan f.eks. ikke have sakse til at stå frit tilgængelige, men finder dem frem, når de skal bruges. Der arbejdes på at lære børnene hvordan tingene skal behandles og det er nu blevet muligt at have tusser stående fremme.

Stuerne bar tidligere præg af mange genstande og materialer, der skabte rod. Der er nu blevet ryddet op og de er i øjeblikket ved at finde ud af hvilke ting, der skal være tilgængelige og hvor de skal placeres. Oprydningen har ifølge forældrerepræsentanten betydet, at der er blevet mere roligt i institutionen.

Der er arrangeret en p-lørdag, som bl.a. skal bruges på indretning af stuerne. Indretningen skal have udgangspunkt i forskellige emner, f.eks. sprog og motorik. Missionen er at gøre huset til noget fælles.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling ITERS-3

Generelt fungerer stuens indretning godt. Der er nok indendørs plads til børn, voksne og møbler og stuens indretning indbyder til leg og aktivitet. Det kan overvejes at indrette flere interessecentre som inviterer til specifik leg. Taburetter uden fod- og rygstøtte indebærer en risiko for, at børnene kommer til at sidde forkert og har svært ved at "rette sig til" på stolen. Hertil er der en risiko for at vælte bagover og falde ned.

I forhold til stuens børnerelaterede udstillinger, kan der rettes fokus på at lave flere udstillinger og bruge disse i samtale med børnene.

I forhold til praksis omkring personlig pleje sørger personalet for at der generelt er en behagelig stemning, positive interaktioner og opmærksomhed på børnene relateret til rutiner. I forbindelse med rutiner kan det overvejes at have fokus på at bruge matematisk tale, fx at tælle mad, at bruge begreber som mindre/større, mere/færre.

I forhold til at mindske spredning af bakterier o.l. er der mange områder der fungerer godt, fx i forbindelse med måltidet og ved bleskift og toiletbesøg, dog kan der rettes opmærksomhed på at desinficere puslepuden efter skift af tissebleer.

Praksis omkring børn der sover indendørs kan med fordel forbedres. Det er mest hygiejnisk at børnene sover minimum 1 meter fra hinanden på madrasser med egne lagner på. Dertil bør børnenes dyner og puder være opbevaret særskilt.

Der er flere områder, der fungerer godt i det sproglige miljø, fx har personale mange samtaler med børnene gennem hele observationen, ligesom der responderes udviklingsstøttende på børnenes kommunikative initiativer. Der er et mindre fokus på at udvide børnenes ordforråd i både leg og rutiner, og her kan der med fordel rettes opmærksomhed på at tilføje flere nye ord, tale om tidligere og fremtidige emner, samt forklare betydningen af ord. Dertil kan der gøres bøger tilgængelige i læringsmiljøet, så børnene selv kan opsøge og anvende bøger, og personalet kan anvende bøger med børnene.

I forhold til læringsaktiviteter er der en god personaleinddragelse, vejledning og samtaler med børnene på de forskellige læringsområder. Kvaliteten af leg og læring hænger dog både sammen personalets ageren og de materialer, der er til rådighed for børnene. Materialesamlingen kan med fordel udvides, så der er flere materialer tilgængelige for børnene indenfor alle læringsområderne, der er nævnt under subskala 4.

Der er et godt relationelt miljø og børnene bliver mødt positivt og hensigtsmæssigt. Det kan overvejes at have mere opmærksomhed på at initiere og forstørre børnenes indbyrdes

interaktioner, samt hjælpe børnene med at blive opmærksomme på, hvordan deres handlinger påvirker andre.

Organiseringen af dagen fungerer generelt godt i forhold til overgange og ventetider. Det kan overvejes at øge mængden og variationen af tilgængelige legematerialer til den frie leg.

Opsamling ECERS-3

ECERS-3 fokuserer grundlæggende på to forhold af gensidig betydning for børns læring og trivsel: Tilstedeværelsen og anvendelsen af materialer samt interaktionernes karakter. Skåret ind til benet viser denne observation, at I, hvad angår interaktioner og organisering, ligger på et godt til fremragende kvalitetsniveau.

Kvalitetsniveauet er knap så højt hvad angår tilgængeligt materiale.

I forhold til indretning inde og ude pågår der et renoverings- og moderniseringsarbejde. Noget er allerede sat i værk. I forhold til denne observation kan der peges på akustikken som et muligt problem, sandsynligvis med baggrund i de hårde overflader på stuen. Desuden kan det anbefales at inddrage udarbejdelsen af og opmærksomheden på stuens udstillinger i de fremtidige overvejelser.

Den "traditionelle" del af legepladsen forekommer at være trang i forhold til det antal børn og de aktiviteter der er lagt op til.

Et mere pædagogisk opmærksomhedspunkt kan være det udstillede materiale indendørs. Her ligger der måske et potentiale gemt.

I forhold til sundhed og sanitære foranstaltninger er der ikke tale om at der er observeret noget der ligner graverende forhold. Tværtimod synes der at være et godt grundlag til stede. De mangler der kan observeres drejer sig ikke om udeladelser i forhold til væsentlige sundhedsforhold, men drejer sig i højere grad om at de sundhedsmæssige og sanitære tiltag bliver en smule mere gennemførte end i dag. Der ses eksempler på den helt korrekte praksis, men det er ikke 100% (endnu).

Det skal også medtages, at alle aktiviteter omkring måltider, hygiejne og sundhed foregår i en rolig, involverende og varm atmosfære.

Personalet er meget opmærksomt på børnenes sproglige udvikling og gør tydeligt en målrettet indsats hvor bestræbelsen hele tiden går på at møde det enkelte barn i hverdagsituationerne. I forhold til literacy kan det overvejes, hvordan bøger i højere grad end i dag kan indgå i

hverdagslivet. I forlængelse heraf kan det overvejes, hvordan skrift og skriftlighed kan inddrages som en del af hverdagslivet.

I forhold til temaet "Læringsaktiviteter" er det jf. indledningen til dette afsnit gennemgående, at der er mangel på materialer indenfor en del af områderne. Dette er gennemgået tidligere i denne rapport. Det skal derfor blot medtages her, at tilgængeligheden af materialer ud over potentielt at bidrage til aktivitet og læring på materialets egne præmisser også bidrager til udvikling af samspil og interaktioner. Det kunne derfor være vigtig overvejelse at konstatere, at der findes en række fundamentale og afgørende områder, hvor kvaliteten af det pædagogiske arbejde er god og til tider fremragende – og derpå afsøge og lægge en strategi for, hvor og i hvilken rækkefølge der kunne anskaffes yderligere materiale indenfor læringsaktiviteterne, som der kunne arbejdes videre på indenfor det rodfastede pædagogiske grundlag der allerede er til stede.

I forhold til interaktioner peges der på to områder, hvor en forholdsvis overskuelig indsats vil kunne løfte kvaliteten op til at være gennemført fremragende. Det samme gør sig gældende for området vedrørende Organisationsstruktur, hvor det i særlig grad har været slående hvor høj kvaliteten har været i forhold til overgange.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Institutionen er godt i gang med en kulturforandring efter at være overgået til Dagtilbud Midt og der gives et indtryk af en pædagogisk leder, der udviser ledelse tæt på praksis og har følgeskab fra personalet. I dialogen tales der ind i det fælles faglige grundlag og i beskrivelserne af praksis gives et indtryk af en institution, der arbejder ud fra et resourcesyn og udviser stor rummelighed overfor både børn og forældre. I ECERS og ITERS-rapporterne er der særligt indenfor interaktion og organisation eksempler på god og fremragende praksis.

Fremadrettet vil institutionen have fokus på følgende punkter:

- Etablering af interessecentre både i inde og udemiljøet.
- Den videre kulturændring: at skabe sammenhæng mellem husene og sikre gode overgange.
- I endnu højere grad at understøtte sprogarbejdet igennem bl.a. aktiviteter, indretning og forældresamarbejde.
- At implementere "Vis hvad du kan" i arbejdet med tosprogede børn.

Institutionens styrkede pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, er tilgængelig på tilbuddets hjemmeside.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

The logo for the city of Randers, featuring the word "RANDERS" in a stylized, blue, serif font. The letter 'A' is uniquely designed with a dotted pattern.